

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ ІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

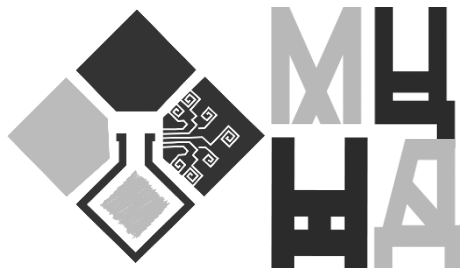
24 СІЧНЯ 2025 РІК

М. МУКАЧЕВО, УКРАЇНА

**«ТЕОРІЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ
СУЧАСНОЇ СВІТОВОЇ НАУКИ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
IV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ТЕОРІЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ СВІТОВОЇ НАУКИ

| 24 січня 2025 рік
м. Мукачево, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2025

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Білоус Т.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 3 від 23.01.2025 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (**Посвідчення № 363 від 12.06.2024**).

Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідоцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

Т 33 **Теорія модернізації в контексті сучасної світової науки:**
збірник наукових праць з матеріалами IV Міжнародної наукової конференції, м. Мукачево, 24 січня, 2025 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025. — 526 с.

ISBN 978-617-8440-28-2

DOI 10.62731/mcnd-24.01.2025

Викладено матеріали учасників IV Міжнародної наукової конференції «Теорія модернізації в контексті сучасної світової науки», яка відбулася 24 січня 2025 року у місті Мукачево.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2025

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2025

ISBN 978-617-8440-28-2

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

CONTROL AND AUDIT OF PUBLIC DEBT OF UKRAINE AND EU COUNTRIES:
CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

Filatova H...... 15

EUROPEAN STANDARDS OF FISCAL DISCIPLINE: POSSIBILITIES OF ADAPTATION IN
THE DEBT MANAGEMENT SYSTEM OF UKRAINE

Kravchenko O...... 18

MECHANISMS OF PUBLIC DEBT RESTRUCTURING IN CRISIS CONDITIONS: A
COMPARATIVE ANALYSIS OF UKRAINE AND EU COUNTRIES

Ovcharova N. 22

UNIFIED MODEL OF THE EARTH POPULATION GROWTH DYNAMICS FOR THE 1650 -
2300 PERIOD

Sukhoteplyu V. T. 26

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНОЇ
БУДІВЕЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ: СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ

Фісуненко П. А., Пісклов О. В...... 34

КОНКУРЕНЦІЯ ТА МОНОПОЛІЯ В ПРАЦЯХ М. І. ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

Чекаловська Г. З...... 36

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА

Чибук І. П. 39

СЕКЦІЯ II. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ПЕРЕДУМОВА
РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ ЇХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Ємельянов О. Ю., Гаврась Д. Р...... 42

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЙ
РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

Туцька Т. І., Кирилук О. В. 46

СЕКЦІЯ XXIII. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

TRANSLATING CULTURAL IDENTITY: CHALLENGES AND STRATEGIES FOR PRESERVING MEANING IN A GLOBALIZED WORLD Molotkina Y.	370
PROBLEMS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGE PROFESSIONAL GUIDANCE FOR STUDENTS OF NON-LINGUISTIC TECHNICAL SPECIALTIES Shevchuk T. R.	373
РОЛЬ ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК У ПРОТИДІЇ МОВНІЙ МАНІПУЛЯЦІЇ В МЕДІА Березовська Ю. А.	377
ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ Клюфінська І. М.	379
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У КОНТЕКСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА Степанюк Г. М.	382
НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ В ГАЛИЧИНІ ПОЧАТКУ ХХ СТ. У ІНТЕРПРЕТАЦІЇ НАТАЛІ ТИСОВСЬКОЇ Чорний І. В.	385

СЕКЦІЯ XXIV. ФІЛОСОФІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ

ВИКЛАДАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ С. ГОГОЦЬКОГО В УНІВЕРСИТЕТІ СВ. ВОЛОДИМИРА (ЗА СПОГАДАМИ СТУДЕНТІВ) Соколова Н. Д., Олексин І. Я., Машеренкова Г. С.	387
--	-----

СЕКЦІЯ XXV. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО ТА БОГОСЛОВ'Я

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ПРАВОВИХ СИСТЕМ РЕЛІГІЙ Швед З. В., Нестерова М. І.	390
--	-----

СЕКЦІЯ XXVI. ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА

INFORMATION SAFETY CONCERNS IN THE CONTEXT OF DISTANCE LEARNING Tsyhanok H., Baidak L.	392
ОСОБЛИВОСТІ ДОТРИМАННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ СПІЛЬНОТІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД Борисьонюк М. О.	396

СЕКЦІЯ ХХІV. ФІЛОСОФІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ

ВИКЛАДАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ С. ГОГОЦЬКОГО В УНІВЕРСИТЕТІ СВ. ВОЛОДИМИРА (ЗА СПОГАДАМИ СТУДЕНТІВ)

Соколова Наталія Дмитрівна

канд. іст. наук., доцент,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Україна

Олексин Ігор Ярославович

канд. філос. наук, доцент,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Україна

Машеренкова Галина Степанівна

старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Україна

Однією з найсуперечливіших постатей в історії української філософії ХІХ ст. залишається вихованець Київської духовної академії, згодом викладач філософії та педагогіки в Університеті Св. Володимира Сильвестр Сильвестрович Гогоцький. Автор першої в Російській імперії філософської енциклопедії «Філософський лексикон», яку неоднозначно сприйняла тогочасна наукова громадськість. Добре знайомий із західноєвропейським освітянським досвідом, С. Гогоцький сприяв становленню жіночої освіти в Києві, а саме Вищих жіночих курсів, де особисто викладав психологію і педагогіку.

Український філософ, дослідник історії філософії Д. Чижевський відзначає прагнення Сильвестра Сильвестровича розвивати філософську науку в університеті, навіть у період заборони викладання даної дисципліни імперською владою. В лекційному курсі з педагогіки вчений надав дуже широкий нарис цілої історії філософії [4]. Хоча і відзначає низький рівень викладання в останні роки роботи науковця в університеті.

Знищений більшовицькою владою філософ Г. Шпет в «Нарисі з розвитку російської філософії» наголошує на принциповій самостійності філософії та незалежній методичності С. Гогоцького, який зміг встановити зв'язок у постановці питання з вимогами часу [5, с. 235]. Сучасні українські дослідники Г. Волинка, Н. Мозгова, М. Ткачук, Ю. Завгородній відзначають високий дослідницький потенціал Сильвестра Сильвестровича.

Однак, аналіз спогадів вихованців Університету Св. Володимира змушує нас уявляти С. Гогоцького як нездару, що поєднав у собі всі найгірші риси педагога.

Так, белетрист, критик і публіцист В. Авсеєнко, який навчався в університеті наприкінці 50 – початку 60-х рр. ХІХ ст. писав: «Я згадую про цього поважного професора з деяким почуттям розчулення, як про щось забавно-слабке, добродійне та невпинне». Колишньому студенту запам'ятались недолугий зовнішній вигляд викладача, який на своїх лекціях наголошував на важливості зовнішнього вигляду педагога та його вимога складання екзамену виключно по конспекту [1, с. 264].

Негативну характеристику С. Гогоцькому надав історик та педагог В. Щербина. Колишній вихованець університету згадує викладача як «старезного сухорлявого діда з пергаментним лицем мумії, викопаної з давнього кладовища. Це був справжній тип схоласта-метафізика ХVІІІ ст., якимось дивом законсервованого до нових часів. На його лекції студенти заходили тільки для забавки. Ступить професор на кафедру, упреться очима в стелю, ткне туди вказівним перстом і почне викладати таку трансцендентальну метафізику, що й мухи з нудьги помирають, і все це мовою і стилем трохи не Тредяковського. Ніхто його не поважав, а професори навіть його побоювались, бо знали, що цей старець-філософ одержимий був недугом доносництва, навіть писав доноси на власну дружину Авдотью Іванівну, коли та видала часопис «Киевский телеграф», до участі в якому закликали деяких лібералів, між ними й українців» [6, с. 270].

Аналогічну оцінку діяльності С. Гогоцького можна зустріти на сторінках «Автобіографії» видатного українського історика Д. Багалія: «І студенти, і професори ставились до нього негативно: як лектор, він викликав у слухачів тільки сміх – з нього глузували. І ось така чорносотенна, ще й чудернацька людина поставлена була на чолі вищих жіночих курсів у Києві....Читав С. С. Гогоцький педагогіку в занадто

засмальцьованому сурдугі, ще й у такій сорочці, що її манжети не мали шпоньок, а поприв'язувані були мотузками. І от, виступаючи отак перед студентами, проповідував їм: «педагог не должен быть смешон: он должен быть одет хотя не роскошно, но прилично». І трохи не був схожий на С. С. Гогоцького» [2, с. 281].

Український етнограф, історик та мовознавець М. Білінський, який навчався в Університеті Св. Володимира на початку 70-х рр. XIX ст. згадував про Сильвестра Сильвестровича як про «великого консерватора» [3, с. 221].

Сильвестр Сильвестрович Гогоцький – це людина свого часу, яка спостерігала за реакційною політикою імперської влади. Він пережив закриття в університеті кафедри філософії в 1850 р., заборону викладати філософію як окрему навчальну дисципліну, а світським професорам її читати. Страх за свою науково-педагогічну кар'єру змусили його пристосовуватись до існуючих умов та сприяли його вигоранню як професіонала. Літня, дивакувата та закрита людина намагалась викликати до себе повагу за допомогою демонстрації шовіністичних поглядів та доносів на оточуючих і власну дружину.

Вивчення філософських поглядів С. Гогоцького, його наукової та педагогічної діяльності вимагає від дослідника обережності, щоб не допустити зловживань результатами своєї оцінки. Негативний образ Сильвестра Сильвестровича на сторінках спогадів вихованців Університету Св. Володимира не дає нам права висловлюватись про вченого виключно як про реакціонера та ворога прогресу й світлого майбутнього.

Список використаних джерел:

1. Авсеєнко В. Уривки із спогадів про університет кінця 50-х – початку 60-х років XIX ст. \ З іменем Святого Володимира У 2 кн. \ Упоряд. В. Короткий, В. Ульяновський. К., 1994. Кн.1. С. 254-269.
2. Багалій Д. Із автобіографії \ З іменем Святого Володимира У 2 кн. \ Упоряд. В. Короткий, В. Ульяновський. К., 1994. Кн.1. С. 274-288.
3. Білінський М. З минулого пережитого: 1870-1888 \ \ З іменем Святого Володимира У 2 кн. \ Упоряд. В. Короткий, В. Ульяновський. К., 1994. Кн.2. С. 215-221.
4. Чижевський Д. Нарис з історії філософії на Україні. К., 1992 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/chyph/chyph07.htm>
5. Шпет Г. Очерк развития русской философии. Прага, 1922. Ч. 1. 348 с.
6. Щербина В. Спомини колишнього студента про Київський університет 70-х років \ З іменем Святого Володимира У 2 кн. \ Упоряд. В. Короткий, В. Ульяновський. К., 1994. Кн.1. С. 269-274.